

КЛАСТЕР З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ВКЛЮЧАЄ СУБ КЛАСТЕРИ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ, ГЕНДЕРНОГО НАСИЛЬСТВА ТА РОЗМІНУВАННЯ

ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ

- У липні 2016, УВКПЛ ООН зафіксувало найбільшу кількість жертв серед цивільного населення у зоні конфлікту на Сході України починаючи із серпня 2015 – **73 особи**. Основною причиною жертв були обстріли із важкої артилерії забороненої Мінськими Угодами – 38 осіб. Ще 26 осіб постраждали від мін, вибухонебезпечних залишків війни та саморобних вибухових пристроїв.
- Довгі черги спостерігалися на усіх пунктах пропуску**, найдовші у Зайцево, Новотроїцькому та Маріїнці, оскільки машини, що перетинають лінію розмежування оглядалися більш ретельно. Перебування годинами в чергах на сонці, без нормальних санітарних умов та води, загрожує здоров'ю так як люди страждають від зневоднення та сонячного удару. На пункті пропуску у Зайцево було зафіксовано смерть людини.
- Станом на 1 липня 2016 року, усі ВПО, які отримують соціальні виплати та пенсії зобов'язані відкрити банківський рахунок в Ощадбанку для того аби отримувати виплати. **Відповідно до інформації представників Ощадбанку наразі було відкрито лише 300 тисяч рахунків**. За оцінками партнерів Кластера з питань захисту принаймні 500 тисяч ВПО ще не мають банківських рахунків, які потрібні для отримання виплат або, тому що вони ще не звернулися про їх відкриття або тому, що ці рахунки в процесі відкриття. Загалом, процес відновлення соціальних виплат та пенсій для ВПО, яким призупинили виплати на початку 2016 року, затягнувся у областях із найбільшою кількістю ВПО, оскільки місцевій владі бракує достатніх технічних та людських ресурсів для проведення верифікації ВПО. У зв'язку із великою кількістю людей, яким потрібно відновити виплати, працівники УПСЗН у Донецькій області призначають прийом ВПО на жовтень 2016 року. Це значить, що багато ВПО позбавлені соціальних виплат та пенсій протягом тривалого часу.
- Більше 1200 ВПО, які проживають у 16 місцях компактного проживання у Житомирській, Київській, Одеській областях та м. Києві загрожує негайне виселення, за даними моніторингу УВКБ ООН**. З них - 30% літні люди та люди з інвалідністю. Основною причиною виселення є заборгованість за комунальні платежі, яка накопичилася з моменту поселення, а також закінчення терміну договорів оренди. Нестача доступного житла для ВПО з особливими потребами, включаючи людей з інвалідністю, є перешкодою при пошуку альтернативного житла.
- Недостатня обізнаність про попередження та реагування на гендерно обумовлене насильство** призводить до того, що у потерпілих немає інформації про існуючі послуги.
- Партнери Кластера з питань захисту повідомили про труднощі у людей, які звертаються про оформлення документів, зокрема свідоцтва про народження та свідоцтва про смерть, для тих хто народився або помер на території неконтрольованій Урядом**. Отримання свідоцтв затягується на місяці, замість одного дня, як визначено законодавством. Деякі суди на території контрольованій Урядом України вимагають надання фото або відео доказів народження чи смерті на непідконтрольній Уряду України території, для того щоб видати відповідний документ.
- Отримання документів, реєстрація ВПО та питання житлових, земельних та майнових прав продовжують бути основними правовими питаннями, що турбують ВПО, які отримують допомогу в рамках проекту** із надання інформації, консультування та правової допомоги Норвезької ради з питань біженців, в ході якого 1,841 особи отримали допомогу у липні.

Для отримання детальної інформації:

Анна Річ, координатор Кластера з питань захисту, rich@unhcr.org

Габріель Акімова, виконуючий обов'язки координатора Субкластера з питань захисту дітей, gakimova@unicef.org

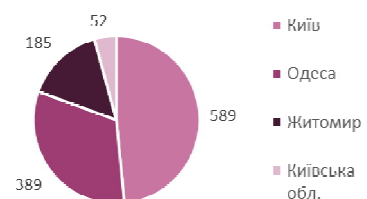
Катерина Крістесашвілі, координатор Субкластера з питань гендерного насильства, kristesashvili@unfpa.org

Мартин Оубрехт, координатор Субкластера з питань розмінювання, martin.oubrecht@undp.org

Бекі Ачан, координатор технічної робочої групи з питань осіб похилого віку та інвалідів, becky.achan@helpage.org

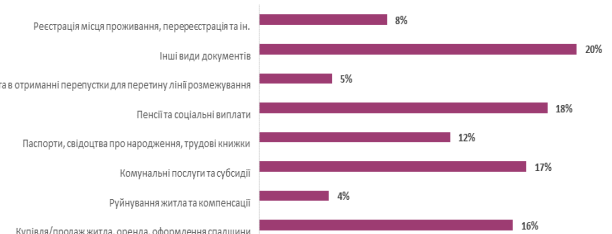
Мірадье Ходза, координатор технічної робочої групи з питань житлових, земельних та майнових прав, miradije.hodza@nrc.no

ВПО, яким загрожує виселення із центрів компактного проживання на Західній та Центральній Україні

Джерело: УВКБ ООН

Питання, які найчастіше задають під час юридичних консультацій

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ

ЗАХОДИ ЩОДО ЗАХИСТУ

- Кластер з питань захисту розробив [Довідник організацій, які надають безоплатну правову допомогу внутрішньо-переміщеним та постраждалим в ході конфлікту людям в Україні](#). Довідник включає 140 організацій, які надають безоплатну правову допомогу у всіх областях України та містить перелік правової допомоги за тематикою та способом її надання: гарячі лінії, мобільні бригади та офісні консультації. Довідник є практичним інструментом, який допоможе людям отримати доступ до безоплатної правової допомоги та сприятиме перенаправленню та обміну інформацією.
- На національну гарячу лінію для потерпілих від гендерно обумовленого насильства, яку веде виконавчий партнер Фонду народонаселення ООН – La Strada, за останні п'ять місяців надійшло 15,814 дзвінків. Найчастіше зверталися про надання психологічної допомоги, інформації та правових консультацій щодо насильства в сім'ї та випадків насильства над дітьми.
- Для захисту цивільних, які стоять під пекучим сонцем у чергах при перетині лінії розмежування, УВКБ ООН встановило навіси на контрольних пунктах у Станиці Луганській та Зайцево.
- Громадська організація «Фундація.101» створила інструмент для направлення скарг на дії працівників контрольних пунктів через лінію розмежування у Донецькій та Луганській області. Завантажити додаток «Скарга.101» можна за адресою: <https://skarga.foundation101.org/>. Отримані повідомлення будуть направлені до відповідних державних органів, а також враховані при складанні рекомендацій щодо покращення пропускового режиму через лінію розмежування на сході України.
- HelpAge організувала 12 центрів надання допомоги для літніх людей у Северодонецьку, Лисичанську, Кремінній, Попаснянському та Новоайдарському районах, а також у кількох селах біля лінії розмежування. У центрах ВПО та місцеві жителі будуть отримувати психосоціальні послуги аби подолати депресію, відчуття ізоляції та самотності. За даними HelpAge, 38% із 9716 літніх людей, які приймали участь в оцінці потреб на території областей де відбувається конфлікт, страждають від ізоляції та самотності у результаті розлучення в ході конфлікту із родиною та друзями.
- Данська рада у справах біженців продовжує надавати правову допомогу внутрішньо переміщеним особам при відкритті банківських рахунків у Ощадбанку у п'яти областях: Донецькій, Запорізькій, Миколаївській та Сумській. ДРБ також поширила 12,000 брошур про свої послуги з надання правової допомоги у всіх 119 відділеннях у північних районах Донецької області.
- Одеська громадська організація «Десяте квітня» надає правові консультації внутрішньо переміщеним особам, яким загрожує виселення із центрів компактного проживання. Також організуються ознайомчі поїздки до житла запропонованого владою, аби ВПО могли прийняти інформоване рішення про можливий переїзд.

ПРАВОВАХИСНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- УВКПЛ ООН представило Доповідь [«Відповідальність за вбивства в Україні з січня 2014 року по травень 2016 року»](#). У доповіді основну увагу приділено випадкам імовірних вбивств цивільних осіб та осіб, іншим чином захищених за міжнародним гуманітарним правом, а також смертям під час масових зібрів на Майдані та в Одесі у 2014 році. Істотна кількість людей, включаючи цивільних осіб, також були страчені без належного судового розгляду або померли під час тримання під вартою – більшість таких вбивств були вчинені в 2014 році та на початку 2015 року. Десятки осіб також померли під час тримання під вартою на територіях, які контролюються озброєними групами. Безкарність за вбивства залишається поширеною, ніхто не взяв на себе відповідальність за вбивства; до відповідальності притягалася незначна кількість осіб.
- Кластер з питань захисту підготував [Рекомендації із Розбудову миру та примирення в Україні для використання гуманітарними акторами в Україні](#). Розбудова миру та примирення є ключовими для підтримання сильного середовища із дотримання прав людини та вироблення довгострокових рішень. Довідка містить основні рекомендації та практичні поради як впроваджувати заходи із розбудови миру та примирення у гуманітарній діяльності, а також наводить приклади з інших країн.
- Партнери Кластеру з питань захисту провели акцію біля Кабінету Міністрів 20 липня 2016 року щоби відзначити 100 днів з моменту ухвалення Резолюції Кабінету Міністрів України № 365, якою було призупинено виплату пенсій та соціальних виплат сотням тисяч ВПО. Кампанія збрала 100 особистих історій ВПО, які ілюструють негативний вплив Резолюції на життя ВПО. Ці історії були презентовані як альтернатива звіту КабМіну про досягнення 100 днів Уряду.
- Проект Ради Європи [«Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні»](#) спільно з Дніпропетровською обласною державною адміністрацією організував Регіональний Форум «Права людини внутрішньо переміщених осіб: національне та регіональне реагування». У Форумі взяли участь більш ніж 140 учасників. Була представлена доповідь [«Вдосконалення національного законодавства України стосовно захисту прав людини ВПО»](#), що містить ґрунтовний аналіз законодавчої бази України стосовно внутрішнього переміщення.

ТРЕНІНГИ/ПОДІЇ

- Робоча група з питань інвалідності та похилого віку провела тренінг з інклюзивного програмування для співробітників Норвезької ради у справах біженців та Люксембурзького червоного хреста. Під час тренінгу розкривалися питання збору даних дезагрегованих за віком, статтю та типом інвалідності; комунікаційні навички та фізична доступність для літніх людей та людей з інвалідністю у програмах із забезпечення житлом та непродовольчими товарами.
- Представництво ООН спільно із МЗС України провели семінар із органами влади відповідальними за розмінування для обговорення звіту та рекомендацій за результатами візиту спільної місії ООН з оцінки потреб у протимінній діяльності, який відбувся на початку 2016 року. До складу спільної місії входили технічні експерти ПРООН, ЮНІСЕФ та Служби Організації Об'єднаних Націй з розмінування (ЮНМАС). Учасники суб-кластеру з питань розмінування погодились започаткувати три робочі групи: зі збору інформації про потерпілих, заходів із обізнаності щодо мін, та нетехнічного дослідження.
- Фонд народонаселення ООН в Україні прийняв візит міжвідомчої оцінювальної місії із впровадження інформаційної системи у сфері гендерно обумовленого насильства. Було розглянуто такі параметри як якість послуг для потерпілих від насильства та практика з управління інформацією організацій, які або висловили бажання встановити інформаційну систему в Україні або розглядають можливість приєднатися до цієї системи в майбутньому.